

**Corosu nor̄i
Corosu nor̄i ma, Paru te te
īrob'ui'érézé
Ībaihâ wasu'uzé**

Paru hā darob amoi ãma dazazéb 're hâimana sirõmo, ma tō rowasu'u hā wapa, Zezusih zazei'wa nor̄i ma, roti senai'õ na da te tāma 're īrowasu'u za'ra mono zém na hā, Corosu ãma 're īsi'ubumroi mono nor̄i ma hā. Taha wa, Paru hā ma tō Corosu nor̄i ma rob'ui'éré za'ra, roti senai'õ wi, te te uwati za'ra da. Ma tō duré tāma roti za'ra, Zezusi hā apâ te te saze za'ra da, Epaprasi hā īmor̄'rata na te te tāma īwaihu'u za'ra zéb zarina. Epaprasi hā Corosu ãma īsazei'wa nor̄i 'madâ'â'wa, ta hā. Paru hā ma tō duré tāma waihu'u za'ra, ãne: Zezusih si siminho'reptu waihu'u pese di. Duré taha si dawasédé hā te te dama 're apari waihu'u pese mono di.

1-2 Wa hā Paru, Cristu Zezusih zadawa wasu'u'wa, wa 're īhâimana, 'Re īhâimana u'âsi mono te te sima īwèzéb zarina. Taha wa, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, Corosu na 'ri nho'õmo nhisi ãma 'Re īhâimana u'âsi mono nhib'a'uwe 're aihâimana za'ra wa'aba mono nor̄i ma. Wasisânawâ Timotiu te duré ãma asawi za'ra wa'wa. A nor̄i wa'wa hā te oto wasiré wasisânawâi wa, 're anomro wê wa'aba mo Cristuhu ãma si, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono ãna.

Wamama ma, wa ai'ãma 're īmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re īhâimana u'âsi mono ma, īsimizawizé hā

ai'āma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da,
rowē u'âsi, āma 're anomro aba mono da.

*Paru hā 'Re īhâimana u'âsi mono āma īwatazé
wasu'u*

³ 'Re īhâimana u'âsi mono ma, ai'āma 're wamreme zusi aba mono sidâpâsi, wa āma 're wawata u'âsi za'ra, Wanhib'apito Zezu Cristuhu mama āma hā. ⁴ Cristu Zezusih si asina 're ī'umnhasi za'ra wa'aba mono zé wasu'u hā, duré uburé 'Re īhâimana u'âsi mono nhib'a'uwe 're īsawi pese za'ra wa'aba mono zé wasu'u hā wa te 're wapari za'ra mono wa, wa āma 're wawata u'âsi za'ra, 'Re īhâimana u'âsi mono āma, āne na oto 're aihâimana wē za'ra wa'aba mono wa. ⁵ Cristuhu wasu'uwe hā tō sena uptabi hā īmorī'rata na da te atême āwisi za'ra wa'aba wamhā, tame ma tō īwapari na'rata za'ra wa'wa, īwē uptabi hā hâiwa āma dazô 're īsimi'wara mono zé wasu'u hā, duré taha zô si 're īdanhimipari u'âsi za'ra mono zé wasu'u zama. Taha zô asina 're asimipari za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tō Cristuhu si asina 're ī'umnhasi pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina ma tō duré 'Re īhâimana u'âsi mono nhib'a'uwe norī hā 're īsawi pese za'ra wa'aba mo. Hâiwa āma, wē uptabi na asô 're īsimi'wara aba mono hā, te tō 'Re īhâimana u'âsi mono hā te te asô 're 'madâ'â pese za'ra wa'wa. Taha zô si te tō asina 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo. ⁶ Cristuhu wasu'uwe hā ma tō da te āma ropé oto, ropâ. Taha wa, ma tō īsazei'wa norī hā dasina tahâ'â ni oto. Taha wa, ma tō dahâimanazém na da te 're sapri za'ra, īwē u hā. Tane ma tō duré īwasu'uwe hā aimâ 're hâimana za'ra wa'wa, īwapari na'rata za'ra wa'aba zém hawimhā. Tame ma tō oto īwaihu'u

za'ra wa'wa, tō sena na 'Re īhāimana u'âsi mono te te 're īda'azawi pese mono zém na hā. ⁷ Epaprasihī nhimirowasu'u zarina, ma tō āma īwaihu'u za'ra wa'wa. Ta hā Cristuhu ma wasiré romhuri'wa, wama īsawi pe hā. Simi'ē na te Cristuhu ma, te te ai'āma 're romhuri pese za'ra wa'wa, wa'upana. ⁸ Ta hā ma tō wama aiwasu'u wē za'ra wa'wa, 'Re īhāimana u'âsi mono pē'ēzani te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina, asimizawi pese zé hā oto īwaihu'u za'ra wa'aba zém na hā.

⁹ Taha wa, aiwasu'u wē hā wa te īwapari na'rata za'ra wa'aba zém hawim haré, wa tō òne u'âsi ai'āma 're wamreme zusi u'âsi 'wa, 'Re īhāimana u'âsi mono ma. Ta hā te te sima 're aiwē za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, niha oto āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono da, duré te te aimā 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, wa tō wa te tiwi aimā 're rowaptērē u'âsi za'ra wa'wa. Īpē'ēzani hā te za tō te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, hāiwa hawi dahāimanazém na rowaihu īwē uptabi hā oto āma waihu'u za'ra wa'aba da, taha zarina 'Re īhāimana u'âsi mono te te sima 're aiwē za'ra wa'aba mono zé hā asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da oto, 'rāwi. ¹⁰ Tawapsi, te za Wanhib'apito zazei'wa hāimanazéb zarina 're anomro wē wa'aba mono zém na, tāma āma asina 're ī'uwaimrami za'ra wa'aba mo. Marī īwē si 're 'manharī za'ra wa'aba mono wamhā, Wanhib'apito hā te za toi uptabi na aihāimanazém na te te 're ai'uzei pese za'ra wa'wa. Tawamhā 're aihāimana wē za'ra wa'aba mono zém hawi, te za tō marī 're ī'manhari wē za'ra wa'aba mono zém na asima 're īsa'ētē za'ra wa'aba mo. Tawamhā 'Re īhāimana u'âsi mono hā īwaihu'u za'ra wa'aba zém na te za duré asima 're īsa'ētē za'ra wa'aba mo, asi'uihā na. ¹¹ Wa duré wa te tiwi

aima 're rowaptērē u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono wi hã, tiwaihu'u pese na ïwẽ uptabi na si te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, asiptete u'âsi ãma 're anomro aba mono da, taha na si. Æne wamhã, te za tô ato sina asiptete sina ãma 're anomro aba mo. Duré ãne wamhã, uburé marĩ na 're robzépata za'ra wa'aba mono nherẽ, asa dama ãma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono õ di za. ¹² Æne wamhã, Wamama ãma te za duré ãma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo. Ta hã ma tô aima pisutu za'ra wa'wa, hâiwa ãma tinhib'a'uwẽ norĩ ma, ïwẽ uptabi hã te te sô 're ï'apisutu mono hã aima wa'aba zama aima 're hâimana za'ra wa'aba mono da dasine, da'âma 're ïsib'a'uwẽ mono zéb ãma hã rowa'a za'ëne 're ïsa'wari u'âsi mono ãma hã. ¹³ Ta hã ma tô wa'anho'reptu tô, robra hawi, Satanasihi nhiptetezém hawi. Ta hawi ma tô te te 're wa'awaibu, ï'ra nhimi'madâ'â si oto tâma 're wahâimana za'ra mono da, tâma ïsawi uptabi nhimi'madâ'â si. ¹⁴ Ti'ra dâ'âzém na ma tô wa'awa'â, marĩ wa te 're ï'manharĩ wasété za'ra mono zé hã te te wama 're apari mono da, taha zarina wawasédé hã te te wa'âma 're ab'madâ'â tô mono da oto.

Cristu hã 're ïhâimana mono zé wasu'u

¹⁵ Cristu hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ne, te tô 're mo, aiwa wa. Tane nherẽ, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã datõmo na da te dasiwi 're 'madâ'â waihu'u za'ra mono õ di. ï'ra si ma tô da te dasiwi 're 'madâ'â za'ra datõmo na, ti'a 're morĩ ré hã. Ta hã duréihã marĩ õ uptabi ré hã, te tô 're hâimana u'âsi, ï'ra hã. Uburé ropoto nhipai u, te ta hã pire uptabi na 're hâimana. ¹⁶ Õhõ si ma tô Timama zadawa para uburé marĩ hã te te apoto, hâiwa ãma, duré

ti'ai ãma zama, datõmo na da te 're ï'madâ'â za'ra mono hã, duré da te 're ï'madâ'â waihu'u za'ra mono õ zama. Uburé hâiwa nho're ãma dapo're'õ norõ ma simiroti pire na 're ïhâimana za'ra mono norõ zama ma tõ te te apoto, ïhâiba'õ norõ hã. Uburé marĩ hã taha ma si 're hâimana za'ra mono da, ma tõ te te ro'apoto tõ, Timama zadawa para.

¹⁷ Cristu hã õne u'âsi te tõ 're hâimana, marĩ õ uptabi ré hã. Ta hã te uburé marĩ hã tinhimipoto mono bâ te te 're atété tiwaihu'u pese na, si'wa'rutu na tiwi 're hâimana za'ra mono ãna, tâma 're hâimana za'ra mono da, simisutu. ¹⁸ Ta hã uburé tizazei'wa norõ 'madâ'â'wa te 're hâimana, pire uptabi na. Ta hã dapisutu'wa, 're ïdapoto téb za'ra mono zéb da hã. Dâ'â nherẽ, apâ hâiwa'utu wa, te oto dama pire na 're hâimana u'âsi, uburé za ïdahâiwa'utu za'ra norõ nhipai u. Taha wa, te oto danhipai u pire uptabi na 're hâimana tõ. ¹⁹ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te sima ïwêzéb zarina, ma tõ ti'ra hã pisutu, ïsine uptabi 're hâimana mono da, aiwa. ²⁰ Ma tõ duré sima ãma roti siro, ï'ra hã wedepo'o nhonhi'râmi na dazada ïdâ'âzém na oto da'ãma 're siwadi mono da, uburé hâiwa ãma 're ïdahâimana za'ra mono norõ ãma hã, duré uburé ti'ai ãma 're ïdahâimana za'ra mono norõ ãma zama.

²¹ A norõ wa'wa hã ma tõ aré 'Re ïhâimana u'âsi mono nhiti si 're anomro aba mo, aipẽ'ẽ 're wa'aba hã. Asitob'ru na ma tõ ãma 're ïrosa'rata za'ra wa'aba mo aré, aipẽ'ẽ 're marĩ ïwasétê na si asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono wa. Duré marĩ ïwasétê si 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wa, ma tõ aré ïsiti 're aihâimana za'ra wa'aba mo. ²² Tane nherẽ, ï'ra hã dasiré a'uwẽ hâiba na dazada ïdâ'âzéb zarina, te oto ai'ãma 're siwadi za'ra wa'wa, romhutu'õmhã sisõ're te te asõré

wa'aba da, aiwasédé hā da te ai'āma sa'ra waihu'u aba ō wa za tamemhā oto, Cristu hā tidā'âzém na aiwasédé te te aima 're ūapari aba mono zéb zarina. **23** Taha wa, ūne haré te za Cristuhu wasu'uwē si asina 're ūumnhasi za'ra wa'aba mo asiptete sina, 'ri hā ētē nhisiwi siptete na 're sa mono wa, simei waihu'u ō na 're ūsa mono ne. Te za tō ãma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, tiwi asina 're aipahâ za'ra wa'aba mono ãna. Ímorū'rata na Cristuhu wasu'uwē hā wapari na'rata za'ra wa'aba wamhā, ūwē uptabi hā hâiwa ãma asô 're ūsimi'wara aba mono wasu'u wi, tiwi asina 're ai'rê za'ra wa'aba mono ō di za, sô 're asimipari za'ra wa'aba mono wasu'u wi hā. Æhā wasu'uwē hā ropâ ma tō da te dasima 're wasu'u za'ra, da te 're waihu'u za'ra mono da. Duré wa hā Paru, wa ãhā wasu'uwē na te dama 're romhuri u'âsi.

Paru hā ūsazei'wa norū te te 're ūpawaptob za'ra mono zé wasu'u

24 Wa hā ai'udâna za'ra wa'aba, te ai'āma 're robzépata za'ra wa'aba mono nherē, wa ūto sina 're ūhâimana. Cristuhu ma si, te 're romhuri mono wa, wa tō te 're robzépata za'etē tō, ta hā ti'ai ãma 're morū ré, dazada te te ūrobzépata ne. Tane nherē, Cristuhu nhib'a'uwē norū ma, ūnhimiromhuri na te tâma ãma 're uwaimrami mono da, wa za tō taha na te 're robzépata u'âsi. **25** 'Re ūhâimana u'âsi mono hā ma tō ūpisutu, ūsib'a'uwē norū te tâma 're apawapto mono da. Ai'udâna za'ra wa'aba te 're romhuri mono da, ma tō romhuri hā ūma tisō, uburé ūsadawa wasu'uwē na te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono da. **26** Æhā wasu'u hā 'Re ūhâimana u'âsi mono, ūsâna'rata hawimhā te te aré dama 're ūawaihu'u mono ō hā ma tō oto sô'awi

dama upsibi nhamra, tinhib'a'uwē norī ma si. **27** 'Re īhāimana u'âsi mono hā ma tō sima āma roti, īhā wasu'u hā īwē uptabi hā aré da te 're īwaihu'u za'ra mono õ hā te te oto dama awasu'u hā'i're da sō'awi, dapoto mono bâ da te oto 're waihu'u za'ra mono da, zudezu'õ norī zama. Āhā wasu'u hā aré da te 're īwaihu'u za'ra mono õ hā, āne: Cristu hā te oto aipē'ẽ 're, 're sāmra za'ra wa'wa. Taha wa, te za tō taha zō si 're asimipari za'ra wa'aba mo, 'Re īhāimana u'âsi mono, īwē uptabi hā za te te wama 're īapisutu mono zō si. Āne 'Re īhāimana u'âsi mono wasu'u hā, ã hā aré da te 're īwaihu'u za'ra mono õ hā.

28 Taha wa, Cristuhu si wa oto wa te dama 're wasu'u za'ra. Hāiwa hawi dahāimanazém na rowaihu īwē hā wa te 're īwaihu'u za'ra mono zéb zarina, wa tō wa te 're da'uwaiti wē za'ra dahāiba mono bâ, marī hā da te 're 'manharī wasétē za'ra mono tō da. Wa tō duré wa te dama 're roti za'ra, marī da te 're 'manharī wē za'ra mono da, ī'wuaibaba si. Ni'wam norī hā Cristuhu āma prédup sina 're īnomro mono norī hā 'Re īhāimana u'âsi mono nho're u, wa te 're simroi mono da, wa tō āne hā wa te dama 're roti za'ra, rosa'rata wē hā wa te oto 're īwaihu'u za'ra mono zém hawimhā. **29** Āne da, wa tō 're īsi'wapéi u'âsi, īnhiptete sina te tāma 're romhuri mono da. Cristu hā tinhiptetezé te te īma 're sōmri mono wa, wa īré te āma 're romhuri pese, taha na si 're īnhiptete uptabi mono wa.

2

1 Wa hā wa īsima wē āne hā, te ai'āma 're īromhuri pese za'ra wa'aba mono na asiwí īwaihu'u za'ra wa'aba da, īhāiba pibu za'ra wa'aba õ nherē. Duré Radiseza na 'ri nho'õmo nhisi āma īsazei'wa norī

're ūsi'ubumroi mono norī ãma te 're ūromhuri pese mono na asiwī ūwaihu'u za'ra wa'aba da, wa duré ūsimā wē, daro mono bâ ni'wam norī ãma te duré 're ūromhuri pese mono na zama, uburé te te ūhâiba pibū za'ra õ norī ãma hā. ² Ta norī hā tipē'ẽzani wē ré, siptete sina 're hâimana za'ra mono da, wa tō te ãma 're romhuri pese za'ra. A norī wa'aba ãma zama wa tō duré te 're romhuri pese, aipē'ẽzani wē ré asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Taha wa, te za 'râwi simisutu siré 're hâimana za'ra ta norī hā, 're ūsisawi pese za'ra mono zéb zarina. A norī wa'aba zama te za duré ãne zarina simisutu asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tawamhā, 'Re ūhâimana u'âsi mono wasu'uwē hā aré dama ūwaihu'u'õ hā te te oto waihu'u pese za'ra wa, te za tō sena na te te 're waihu'u za'ra, a norī wa'aba zama. 'Re ūhâimana u'âsi mono wasu'u hā aré dama ūwaihu'u'õ hā, ã hā Cristuhu wasu'uwē, te dama wasu'u. ³ Cristu hā rowasu'u aré dama ūwaihu'u'õ na 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti wē wasu'u waihu'u'wa, ta hā. Êtê'ubuzi ūwa'âbâ za'ëne hā ti'ai 'rowi 're simi'wara mono nherē, da te oto 're ūsôpêtë za'ra mono ne, ma tō Cristu hā te te dama 're wasu'u hâi're sô'awi, 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti wē wasu'u hā.

⁴ Ni'wam norī hā roti senai'õ na taré te te aima 're ūrowasu'u za'ra wa'aba mono hā wapari ze nherē, ãma 're saze za'ra wa'aba mono tō da, wa ãne na aima nharī za'ra wa'wa. ⁵ Ai'rata ūnhamra aba õ nherē, ūpē'ẽ na wa tō te ai'ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa, 'râwi asiré 're ūhâimana za'ra wa'aba mono ne. Cristu hā asina 're ūumnhasi za'ra wa'aba mono zém na, simisutu asiré 're aihâimana nhiptete za'ra wa'aba mono wa, wa ai'ãma 're ūtoi u'âsi za'ra wa'wa, romhâ na nherē.

Cristuhu ãma 're ūdanomro mono zé wasu'u

⁶ Taha wa, Cristu Zezusi hã Asib'apito za'ra wa'aba na 're saze za'ra wa'aba mono wa, ma'ápé simisutu ïsiré ãma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono za, 'râwi. ⁷ Rowede hã sari pa na 're simasa mono wamhã, 're sina waihu'u mono õ di. Tane duré a norí wa'wa hã Cristu te te 're ūaipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za aihâimana nhiptete sina ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tawamhã taha si asina 're ūumnhasi za'ra wa'aba mono zém na te za asima 're ïsa'ëtë za'ra wa'aba mo, Cristuhu wasu'uwë na tó sena da te aima ãma 're ūrowasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina. Te za duré ãma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma, Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina.

⁸ Taha wa, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, dasi'uihâ na senai'õ na danhimirosa'rata nhipe na da te aima 're roti za'ra wa'aba mono wamhã, ãma 're dazaze za'ra wa'aba mono tõ da, tõ sena newa taha ãma si 're aihâimana za'ra wa'aba mono tõ da. Ni'wam norí hã danhimiwada'uri zarina paua'âbâ ãna te te dama 're ūromhuri za'ra mono ne, robzei'õ na apâ 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ'umnhasite, te za dawi 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Danhimirosa'rata nhipe hã Cristuhu hawib õ di. Dahi'rata sidâpâsi tõ senai'õ na taré da te dasima 're ūroti za'ra mono zém hawimhã ta hã, duré ïhâiba'õ norí hã wasétê uptabi na 're ïhâimana za'ra mono norí hã ropâ siptete sina marí te te 're ūmadâ'â za'ra mono hawimhã, danhimirosa'rata nhipe hã. ⁹ Cristu hã ti'ai ãma a'uwë hâiba na 're morí ré, te tõ 'Re ïhâimana u'âsi mono ne 're hâimana, aiwa uptabi wa. Taha wa, marí zô tiwi 're rowaptâ'â mono õ di, Cristuhu wi

hā. ¹⁰ Tane duré a norī wa'wa hā, Cristuhu āma 're anomro aba mono wa, marī zō aiwi 're rowaptā'â za'ra wa'aba mono õ di, rowē na āma 're ū'nomro u'âsi aba mono zéb da hā. Cristu hā uburé ū'hāiba'õ norī 'madā'â'wa norī nhipai u, te pire uptabi na 're hāimana u'âsi, siwaprosi õhō si.

¹¹ Zudezu norī hā te 're sisihāiwata nnihāri za'ra, 'Re ū'hāimana u'âsi mono nhib'a'uwe 're ū'nomro mono na da te āma 're ū'waihu'u za'ra mono zéb da hā. Tane duré, wa norī hā Cristuhu āma oto 're wanomro mono wa, ta hā ma tō wapē'ẽ 're wanhimirosa'rata wasétē na 're ū'wanomro wasétē mono zé hā te te wawi 're annihāri, wawē na si oto āma 're wahāimana za'ra mono da. ¹² Â dawabzuri hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono wamhā, â da te 're asāmra aba mono zé hā, Cristuhu siré 're atâ'â za'ra wa'aba mono zé, te ai'āma simiré'ẽ za'ra wa'wa. Ab're 're, ū'siré da te 're aséme aba mono zéb zama, te ai'āma simiré'ẽ za'ra wa'wa. Ta hā 're anomro 'rata aba mono zé hā oto 're ū'reme pese za'ra wa'aba mono zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa. Duré Cristu hā dâ'â uptabi nherē, ū'mama hā ū'waihu'u pese na te te ū'hāiwa'utu ne, ma tō duré ū'siré aihāiwa'utu za'ra wa'wa. ū'siré 're aihāiwa'utu za'ra wa'aba mono zé hā 're anomro aba mono zép té, te oto aima wasu'u za'ra wa'wa. 'Re ū'hāimana u'âsi mono hā ū'waihu'u pese na asina 're ū'umnhasi za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tō ãne hā aima pisutu za'ra wa'wa, taha āma si 're anomro aba mono zép téb da hā oto. ¹³ A norī wa'wa hā aipē'ẽ 're, 're atâ'â za'ra wa'aba mono ne, ma tō aré 're anomro aba mo, aiwasétē si 're 'manharī u'âsi za'ra wa'aba mono wa, duré 'Re ū'hāimana u'âsi mono nhiti 're aihāimana u'âsi za'ra wa'aba mono wa aré. Taha ré, ma tō oto 'Re ū'hāimana

u'âsi mono hã te te aim'a 're pisutu za'ra wa'wa, 're anomro aba mono zép téb da hã, aipë'ẽ 're ato sina ãma 're anomro u'âsi aba mono da, Cristu hã dâ'â uptabi nherẽ, apâ te te ïhâiwa'utu ne. Taha wa, wawasédé wa te 're ï'manharï za'ra mono zé hã te te oto wa'âma 're ab'madâ'â mono õ di za, ta hã. ¹⁴ Wawasédé wa te 're ï'manharï za'ra mono zém na te te aré wa'âma sima ïrob'ui'éré za'ra zé hã ma tô te te wama 're apari, wawasétê na wa te aré tâma 're ïwa'âbâ za'ra mono õ na wa'âma rob'ui'éré hã. ïsimiroti hã wa te wasina ãma 're ï'uwaimrami za'ra mono õ zarina, wawasétê na te te wa'âma 're ï'arob'ui'éré mono zé hã ma tô te te wama 're a'uprosi oto. Niha 're ïdahâimana za'ra mono zéb da, duréihã te te dama 're ï'aroti 'rata mono hã ma tô duré te te dama 're a'uprosi oto. Cristu hã wedepo'o nhonhi'râmi na wazada ïdâ'âzém na ma tô te te wama 're a'uprosi tô. ¹⁵ Uburé hâiwa nho're ãma ïhâiba'õ norñ nhiptetezé hã ma tô tiwi uprosi za'ra 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, dapo're'õ norñ ma simiroti pire na tâma 're ïhâimana za'ra mono norñ nhiptetezé hã aré. Da'wapéi'wa norñ nhib'apito hã tinhitob'ru norñ ãma te te ai'uté za'ra wẽ te, da'ahâ nho'a sisarina te te ïsimroi mono ne, ma tô danho'a ta norñ ãma ai'uté za'ra, wedepo'o nhonhi'râmi na Cristuhu dâ'âzém na hã, Cristuhu ma wapu na 're ïhâimana za'ra mono na, uburé da te oto 're waihu'u za'ra mono da.

¹⁶ Åté ni'wam norñ hã te za ãne na te te aim'a 're roti za'ra wa'wa: "Romnhi hã siwa'ru 're huri aba mono õ di za. Duré uwa 'ru 'râi wa'u ïsé hã siwa'ru bâtâ na 're âhuri aba mono õ di za. Duré sabadu na romhuri zahârizém na 're romhuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré a'amo hã 're pusi mono sidâpâsi, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, dato da te

tāma 're 'manharī za'ra mono wamhā, te za dame 're ī'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Bâdâ ahâ na pire na dama 're īhâimana za'ra mono zama, te za dame 're ī'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, 'Re īhâimana u'âsi mono āma 're īdawata za'ra mono zéb da, dama īpire mono hā. Āne hā asina tāma āma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono wapsi, te za 'Re īhâimana u'âsi mono hā te te 're aiwēsāmri za'ra wa'wa." Āne na ni'wam norī hā te te aima 're roti za'ra wa'aba mono wamhā, āma 're saze za'ra wa'aba mono õ di za, dasi'uihā na danhimi'manharīzém hawi 'Re īhâimana u'âsi mono hā te te 're da'awēsāmri mono dai õ wa. ¹⁷ Da'awā da te 're 'madâ'â za'ra mono wamhā, dahâiba uptabi hā dama 're īhâimana za'ra mono na te za da te 're waihu'u za'ra. Tane nherē, da'awā si hā marī āma 're hâimana mono õ di, īpire hā. Tane duré, danhimiroti zarina uburé danhimi'manharīzé mono hā. Marī ī'uptabi hā dama āma 're hâimana za'ra mono õ di. īwē hā za dama 're īhâimana za'ra mono zép si, te wasu'u. Marī īwē uptabi hā, ta hā Cristu te tō wama wasu'u za'ra, taha si. ¹⁸ Āté ni'wam norī hā te za sadawa nhipese na dama 're siwasu'u za'ra, dama wapu na 're īhâimana za'ra mono na, 'râwi 're si'madâ'â ze za'ra mono nherē. Āté te za duré ta norī hā hâiwa āma romhuri'wa norī āma si 're wata za'ra, 'Re īhâimana u'âsi mono upana. Tawamhā āté ta norī hā te za aima roti za'ra wa'wa, āne: "A norī wa'wa hā wasine 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ wamhā, 'Re īhâimana u'âsi mono hā īwē uptabi hā te te aima sōmri za'ra wa'aba õ di za. Te za īsimini za'ra wa'wa." Āne na ta norī hā te te aima 're nharī za'ra wa'aba mono wamhā, āma 're saze za'ra wa'aba mono õ di za. Tō'ā. Ta norī hā marī aimawi hā dama īwaihu'u'õ hā sōtō 'rowim ne, te

te 're ūsabu za'ra mono na dama 're ūsiwasu'u za'ra mono na, te 're si'madâ'â ze za'ra, dama pire na 're hâimana za'ra mono newa, 'Re ūhâimana u'âsi mono waihu'u'ô'wa norî nhimirosa'rata wasétê zarina. ¹⁹ Ta norî hâ Cristuhu wasu'uwe si te te sima 're tété za'ra mono õ di. Cristu hâ uburé tizazei'wa norî 'madâ'â'wa te pire na 're hâimana taha si, da'râ hâ dahâiba ma pire na 're ūhâimana za'ra mono ne. Dahâiba na danhorõ 're ūhâimana za'ra mono hâ te dahi hâ te te sitême 're tété tete za'ra, danhiptete sina ãma 're dahâimana za'ra mono da, dahâiba na hâ. Tane duré Cristu hâ te za tinhib'a'uwe norî hâ te te 're apawapto, ta norî hâ 're sipawaptob za'ra mono da, siptete sina ãma 're hâimana u'âsi za'ra mono da. Te za duré te te 're apawapto, prédup sina ãma 're ūhâimana za'ra mono zém na te te sima 're sa'ëtê u'âsi za'ra mono da, 'Re ūhâimana u'âsi mono te te tâma 're ūl'awê mono zéb zarina.

Cristuhu siré 're ūdahâiwa'utu za'ra mono zé wasu'u

²⁰ Cristu hâ dâ'â wamhâ, 're anomro 'rata aba mono zé hâ ma tô ūsiré aiwi ai'utõri za'ra wa'wa. Taha wa, ti'ai ãma danhimiroti zarina 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za oto, taha zarina 'Re ūhâimana u'âsi mono te te 're aiwësämri za'ra wa'aba mono dai õ wa. Ta hâ tâibâ oto. Ta hawi ma tô ūhawi aiwairébé 'wa. E marî da, te bêté zahadu ãne hâ ūsazei'ô'wa norî nhimiroti hâ asina 're ūsazei pese za'ra wa'aba mo, taha na zahadu 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ nherë. ²¹⁻²² Ni'wam norî hâ te ãne te te aimo 're roti za'ra wa'wa, 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti na newa: "Ã hâ dasa hâ asib'rata na âri õ di za, wasétê wa. Duré ã hâ téiwai õ di za, asadawa na. Duré ã hâ asib'rata na upi tõ. Wasétê uptabi

di." Āne hā te ni'wam norī hā dasa na te te aima 're roti wasétē za'ra wa'wa, 're upi za'ra wa'aba mono tō da. Tane nherē, dasai mono bâ dama 're hâimana hutu za'ra mono di. Taha wa, dasa da te dasiwi 're ūsawí za'ra mono zém na roti hā tarére duré. Marī dai õ di āne hā, 'râwi dasi'uihâ na da te dasima 're ūrosa'rata za'ra mono zé hā. ²³ Dasa na te te dama 're ūroti wasétē za'ra mono norī hā waihu'u pese newa, te ta norī āma da te 're sasõmri za'ra. Tane nherē, ta norī hā waihu'u pese na 're hâimana za'ra mono õ di. Ta norī hā te āne te te 're dawada'uri za'ra, hâiwa āma 'Re ūhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norī āma si 're dawata za'ra mono da, 'Re ūhâimana u'âsi mono upana. Ta norī hā 'râwi sina 're wata u'âsi za'ra mono nherē, te dama wapu na 're ūhâimana za'ra mono na dama 're siwasu'u za'ra, sadawa nhipese na. Dasa hā te te siwi 're ūwē'õ za'ra mono na te ta norī hā te te 're robzépata za'ra tihâiba na, 'Re ūhâimana u'âsi mono hā taha zarina te te 're wêsâmri za'ra mono da newa. Tane nherē, taré uptabi ta hā. Marī dai õ di, dasi'uihâ na dasai mono bâ da te dasima 're ūroti za'ra mono zé hā. E dasi'uihâ na da te dasima 're ūroti za'ra mono na 're wahâimana za'ra mono wa, wa za wa te wasina āma 're uwaimrami za'ra, wanhimirosa'rata wasétē zarina marī ūwasédé hā wa te 're 'manharī za'ra mono tō da. Mare di. Sib'aware di, marī da, wama 're hâimana za'ra mono õ wa, ta hā.

3

¹ Cristu hā dâ'â uptabi nherē, 'Re ūhâimana u'âsi mono te te apâ ūhâiwa'utu ne, ma tō a norī wa'aba zama aihâiwa'utu za'ra wa'wa, aipẽ'ẽ 're atâ'â u'âsi ne 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém hawi, 're anomro aba mono zép téb da hā oto.

Taha wa, ma'āpē īwē uptabi hā hāiwa ãma asô 're īsimi'wara aba mono zō si, 're rob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mono za. Tame te oto Cristu hā danhib'apito simasisizéb ãma 're sãmra u'âsi pire na, Timama nhimire niwī, 'Re īhâimana u'âsi mono nhimire niwī. ² Hâiwa ãma uburé marī wē uptabi na 're īhâimana za'ra mono na si, te za asima ãma 're īrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo. Æme ti'ai ãma uburé marī 're īhâimana za'ra mono na asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za oto. ³ 'Re anomro 'rata aba mono zé hā ma tō aima ai'utõrī za'ra wa'wa oto. 'Re īhâimana u'âsi mono ãma Cristuhu siré 're anomro aba mono zép té na da te ai'ãma 're rosa'rata waihu'u za'ra wa'aba mono õ di zahadu. E marī wa. 'Re īhâimana u'âsi mono hā zahadu te te dama 're awaihu'u mono õ wa, ãne na hā. ⁴ Cristuhu ãma si tō sena 're wahâimana za'ra mono wamhā, taha na si ãma 're īwanomro mono zép té, te wama wasu'u za'ra. Ta hā nimahā na tinhimirowa'a na ti'ai u apâ wei morī wamhā, a norī wa'wa hā te za duré danhō'a īsiré aihâimana za'ra wa'wa, īsine aiwē uptabi na 're aihâimana za'ra wa'aba mono na, da te ãma aiwaihu'u za'ra wa'aba da hā.

'Re īdanomro mono zép té wasu'u

⁵ Ti'ai ãma īsazei'õ'wa norī hâimanazéb zarina, marī wasétē zō 're īrob'ruiwapari za'ra wa'aba mono zé hā te za asiwi 're ī'uprosi pese za'ra wa'aba mo asiwi, 're dadâ'hâ za'ra mono wa, marī zō da te oto 're īrob'ruiwapari za'ra mono õ ne. Pi'õ na aibâ na zama siwa'ru aiwasédé, 're ī'manharī za'ra wa'aba mono zé hā te za 're ī'uprosi pese za'ra wa'aba mo asiwi, duré asisô 're īrowasutu za'ra wa'aba mono zé hā, duré marī wasétē zō si asima 're īrob'ruiwapari za'ra wa'aba mono zé

hā, duré danhipai u asibro pese na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, marī zō si asima 're asōpré wa'aba mono zé hā. Āne hā 'Re īhâimana u'âsi mono ma, wē õ di, marī zō ī'upana asima 're īrob'ruiwapari za'ra wa'aba mono zé hā. Taha wa, te za tō uburé aiwasédé hā asiwi 're ī'uprosi pese za'ra wa'aba mo, aiwi 're si'utōrī pese za'ra wa'aba mono wa, 're anomro wē wa'aba mono da oto. ⁶ Āne hā dawasétē si, da te dasima 're ī'ruiwapari za'ra mono zéb zarina, te za 'Re īhâimana u'âsi mono hā dama arob'manhari za'êtê īpipa na hā, te te siwi īda'awē'ō pese zéb zarina. ⁷ A norī wa'aba zama ma tō aré āne na 're aihâimana za'ra wa'aba mo, aiwasétē si asima 're ī'ruiwapari za'ra wa'aba mono zéb zarina, aré ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono ré hā.

⁸ Taha wa, te za uburé marī hā 're ī'manhari wasétē za'ra wa'aba mono zé hā īrême pese za'ra wa'wa oto, 're īda'ruiwapari za'ra wa'aba mono zé hā, duré asisada 're asiti'ru za'ra wa'aba mono zé hā, duré niha dama 're rob'manhari za'ra wa'aba mono da, asima da'ãma 're īrosa'rata wasétē za'ra wa'aba mono zé hā, duré da'ãma 're īwasétē za'ra wa'aba mono zé hā, duré uburé aimreme wasétē 'wa hā. Ā norī hā te za uburé īrême pese za'ra wa'wa. ⁹ Taré asima 're asadawa nhipeze za'ra wa'aba mono õ di za oto, 're anomro 'rata aba mono zé hā 're rême pese za'ra wa'aba mono nherē, uburé aiwasédé 're ī'manhari za'ra wa'aba mono zé hā. ¹⁰ Taha wa'rāmi, te oto 're īdanomro mono zép tém na si 're anomro aba mo, īwē na. 'Re īhâimana u'âsi mono, ma tō te te 're aipoto téb za'ra wa'wa aipē'ẽ 're, īsine 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da oto, taha zarina õhõ si 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da. ¹¹ Taha wa, dapoto

mono bâ dasipu'u pese na tâma 're dahâimana za'ra mono nherë, te te siwi 're da'ahâiba wě'õ mono õ di oto, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. E marî wa. Cristuhu zazei'wa norî hã aiwapsi te te 're azawi pese mono wa, zudezu'õ norî hã zudezu norî me, duré sihâiwata nnihâri ré 're ïnomro mono norî hã, duré sihâiwata nnihâri ãna 're ïnomro mono norî hã, duré a'uwê pahi norî, marâi 'rowi 're ïhâimana za'ra mono hã darob amoi ãma, duré ïwada'uri zarina si pawa'âbâ ãna te te dama 're ïromhuri za'ra mono norî hã, duré wada'uri ãna si'uihâ na 're ïhâimana za'ra mono norî hã. Æne hã te uburé ïsazei'wa norî hã aiwapsi tâma 're hâimana za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma hã. Cristuhu si te pire uptabi na wama 're hâimana za'ra, danhipai u. Taha si wama ïpire uptabi za'ra hã, wasiré ïsazei'wa norî ma hã. Taha si te za tizazei'wa norî pë'ë 're, 're sãmra, ïhâiba mono bâ.

¹² A norî wa'wa hã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê, te tô 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Ta hã te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, ma tô sima aipisutu za'ra wa'wa, taha ma si tâma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da oto. Taha wa, da te 're robzépata za'ra mono wamhã, te za da'âma 're aiwamri za'ra wa'aba mo. Te za duré 're ïdapawapto wě za'ra wa'aba mo. Asiré norî ma, aipire na 're aihâimana za'ra wa'aba mono na, 'râwi 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono õ di za. Ai-waimri te za dama 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Duré aiwara sina dazada 're asahi za'ra wa'aba mono õ di za. ¹³ Ni'wam norî hã asiré nherë, marî na te te aiwi 're ro'wa'rê za'ra wa'aba mono nherë, ãma 're aiwa'a za'ra wa'aba mono õ di za, ta norî ãma hã. Duré marî na te te aiwi 're ro'wa'rê za'ra wa'aba mono nherë, ãma 're 'madâ'â u'âsi za'ra

wa'aba mono õ di za. Wanhib'apito hã aiwasédé te te oto ai'ãma 're ū'ab'madâ'â aba mono õ ne, ãma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za, ta nori ãma hã. ¹⁴ Danhipai u, dama ūpire uptabi na roti hã, ãne: Te za 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina si, te za uburé asiré ūsazei'wa nori hã rowẽ na asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mo, aihâiba za'ra wa'wa hã misi ne. ¹⁵ Cristu hã te za te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, rowẽ na asiré ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Taha wa, te za aipẽ'ë 're ūré 're anomro u'âsi aba mo, uburé marĩ hã ū'waibaba si ãma 're ū'manhari za'ra wa'aba mono zéb da hã, 'râwi asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. 'Re ū'haimana u'âsi mono hã ma tõ aipisutu za'ra wa'wa, simisutu dahâiba misi ne, asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, taha zarina aipẽ'ë 're rowẽ na asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, ãma. Taha wa, te za ãma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ū'haimana u'âsi mono ãma si. ¹⁶ Cristuhu wasu'uwẽ na te za ãma 're asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo, aipẽ'ë 're aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, taha zarina aihâimana wẽ na 're anomro aba mono zé hã asima 're sa'ëtë za'ra wa'aba mono da oto. 'Re ū'haimana u'âsi mono hawi, dahâimanazém na rowaihu ūwẽ hã ãma 're ū'waihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za dama ãma 're ūroti pese za'ra wa'aba mo. 'Re ū'haimana u'âsi mono hã sôprub uptabi wa, te za tâma 're asõ're u'âsi za'ra wa'aba mo, aipẽ'ë 're ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono sina. ūpẽ'ëzani te te aima 're ū'waihu'u za'ra wa'aba mono zém na, te za rowẽ zarina tâma 're asõ're za'ra wa'aba mo, Saumusi na ūbaihâ nhisi na tâma 're ū'danho're za'ra mono zém na zama, duré Wanhib'apito ãma 're ū'danho're za'ra

mono na zama. ¹⁷ Uburé marī hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono wamhā, duré uburé marī na 're aimreme zusi aba mono wamhā, Wanhib'apito Zezusihi zadawa para si, te za uburé marī hā 're ū'manharī wē u'âsi za'ra wa'aba mo. Tawamhā Zezusi hā ū'wē uptabi hā wanhowa te te ū'manharī wē zéb zarina, te za tō marī hā 're ū'manharī wē u'âsi za'ra wa'aba mo, Wamama 'Re ū'haimana u'âsi mono ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono sina.

'Ri 're, 're ū'haimana za'ra mono norī ma rotizé wasu'u'

¹⁸ Pi'õ norī, aimro nhimiroti hā te za 're ūwapari pese za'ra wa'aba mo, Cristuhu zazei'wa tō sena ãma 're ū'haimana za'ra mono zéb zarina.

¹⁹ Aibâ norī, aimro te za 're ūsawi pese za'ra wa'aba mo. Tâma 're aihâimana wasétê za'ra wa'aba mono ãna, te za asima 're ūsawi pese za'ra wa'aba mo.

²⁰ Ai'uté norī, aimama nhimiroti te za 're ūwapari pese za'ra wa'aba mo, ana nhimiroti zama, Cristuhu zazei'wa oto 're ū'haimana za'ra mono zéb zarina. E marī wa. 'Re ū'haimana u'âsi mono hā te te aima 're wē za'ra wa'aba mono wa, ãne hā.

²¹ Damama norī, ai'ra norī ma, ai'aba're na aimremē hā 're sani za'ra wa'aba mono õ di za, ta norī hā te te sina 're aimreme wazéb za'ra wa'aba mono wa, tiwi 're robzei'õ pese za'ra mono tō da.

²² Aiwada'uri zarina si, aipawa'âbâ ãna dama romhuri'wa norī, ti'ai ãma asib'apito norī mremē hā te za 're ūwapari pese za'ra wa'aba mo. E asib'apito norī hā 'râwi titômo na te te 're ai'madâ'â za'ra wa'aba mono wapsi, te za romhuri hā tâma 're ū'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, asimiromhuri na te te 're aiwësämri za'ra wa'aba mono zéb da hā. Mare di. ū'hâiba za're'ra nherë, te za tō romhuri

hā tāma 're ī'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito hā asowi 're īwazéb za'ra wa'aba mono zéb zarina. ²³ Ato sina te za tō tāma 're īromhuri u'âsi za'ra wa'aba mo asib'apito norī ma, hâiwa āma Wanhib'apito 're īsāmra mono ma, ato sina 're īromhuri za'ra wa'aba mono ne. ²⁴ Aipawa'âbâ aba zé hā hâiwa āma asô 're īsimi'wara aba mono hā, Wanhib'apito hā za te te aima īsōmri za'ra wa'aba na asina waihu'u sirōmo za'ra wa'aba wa, te za ãne hā tō sena ti'ai āma asib'apito norī ma 're īromhuri wē u'âsi za'ra wa'aba mo. Tane nherē, ta norī ma si 're romhuri za'ra wa'aba mono õ di. Ta norī u'âbâ, te Wanhib'apito Cristuhu ma zama 're īromhuri za'ra wa'aba mo, ta hā Wanhib'apito uptabi wama 're hâimana mono wa. ²⁵ Ni'wam norī hā tiwasété si te te 're 'manharī u'âsi za'ra mono wamhā, taha wa'rāmi te za 'Re īhâimana u'âsi mono hā hâ za'ra, nimahā na hā. E marī wa. Ni'wam norī hā po're'õ na 're nomro u'âsi mono nherē, tinhimihâzé te te tāma ba'a waihu'u za'ra õ wa za, 'Re īhâimana u'âsi mono hā, dama pire na 're īhâimana za'ra mono norī hā, dama wapu na 're īhâimana za'ra mono norī zama.

4

¹ Danhib'apito norī, pawa'âbâ ãna aima romhuri'wa norī ma, te za 're ī'manharī wē u'âsi za'ra wa'aba mo, ī'uwaibaba si. Asib'apito za'ra wa'wa hā hâiwa āma 're īsāmra mono hā te te 're ai'madâ'â u'âsi za'ra wa'aba mono na, asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono wa, te za ãne na hā tāma 're ī'manharī wē u'âsi za'ra wa'aba mo, aima romhuri'wa norī ma hā.

'Re īhāimana u'āsi mono ma, 're damreme zusi mono da, rotizé wasu'u

² 'Re īhāimana u'āsi mono ma, te za 're aimreme zusi aba mo, ñone u'āsi. Asimiza'rese te za tāma 're aimreme zusi aba mo, ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono sina. ³ 'Re īhāimana u'āsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono wamhā, wa'āma zama te za duré tāma 're aimreme zusi aba mo, ta hā te te wama 're a'ridawa mono da, īmreme wasu'u hā wa te dama 're wasu'u za'ra mono da, Cristuhu wasu'uwē aré dama īwaihu'u'ō hā wa te dama 're waihu'u za'ra mono da oto. Taha para, ma tō oto dasiwi ī'āri ni, dazazéb 're, da te īnherē da. Taha wa, wa oto taha 're nhamra. ⁴ Taha wa, ma'āpé 'Re īhāimana u'āsi mono ma si, ī'āma 're aimreme zusi aba mono za, taha si te te 're īpawaptob u'āsi mono da, Cristuhu wasu'uwē dama īwaihu'u'ō hā īpibu pese na si te dama 're wasu'u mono da, da te oto ãma 're īwaihu'u pese za'ra mono zéb da hā, ãhā da si te te īpisutu wa, 'Re īhāimana u'āsi mono hā.

⁵ Asimirosa'rata wē, oto ãma 're īwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za Cristuhu zazei'ō'wa norñ ma aihāimana prédup sina tāma 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Duré 're danhopētē za'ra wa'aba mono sidâpâsi, te za Cristuhu wasu'uwē hā dama 're īwasu'u za'ra wa'aba mo, dasiré 're aihāimana za'ra wa'aba mono ré hā, da te 're waihu'u za'ra mono ãna 're dahāimana za'ra mono tō da, Cristuhu wasu'uwē hā. ⁶ īsazei'ō'wa norñ ma, 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhā, aimreme wē na si te za tāma 're īrowasu'u za'ra wa'aba mo, tāma ãma 're rowē zani za'ra wa'aba mono da, aimreme wē na te te ãma 're aiwapari ze za'ra wa'aba mono da. Ñne wamhā, ī'uwaibaba si te za tō aimreme na

tāma āma 're ūwa'rāmi za'ra wa'aba mo, Cristuhu wasu'uwe na te te āma 're asadanharī za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba.

Paru hā te te ūdazawi 'rāsatu zé wasu'u

⁷ Wasisānawā Titicu hā, wama ūsawi pe hā te za aima ūwasu'u za'ra wa'wa, āme ūhāimana na hā. Ta hā wasiré Wanhib'apito ma romhuri wē 'wa, te tō wama umnhasi na 're hāimana. ⁸ Taha wa, wa za oto atēme āma satōri za'ra wa'wa ã ūnhimi'ui'éré ré, āme rowē na ūwahāimana za'ra na te te aima wawasu'u wē za'ra wa'aba da, taha zarina aima rowē wairébé aba da, wazabâdâ. ⁹ Taha siré, te za duré Onezimo hā āma mo, wasisānawā wama ūsawi pese hāiba amo hā, wama ūumnha hā ta hā duré, tame asiré ūsazei'wa norī, asiré 're aihāimana za'ra wa'aba mono hā. Ta norī si te za aima rowasu'u za'ra wa'wa, āme ūromhāimanazém na hā, duré ūwahāimana za'ra zém na zama.

¹⁰ Aritacu hā āme dazazéb 're, ūsiré ūhāiba hā te āma asawi za'ra wa'wa, timreme na. Marcusi hā te duré āma asawi za'ra wa'wa, Banabéhé mama amoi 'ra hā. Taha na wa tō nimahā na hā aima āma roti pari za'ra wa'wa, niwa atēme wisi za'ra wa'aba wamhā, asiwi sawi wē wa'aba da. ¹¹ Zuzuwe hā te duré āma asawi za'ra wa'wa, Zusitu na ūsisi amo hā. Ā norī hā zudezu na 're ūhāimana za'ra mono, si'ubdatō ūhāiba za'ra hā. ūsiré romhuri'wa norī hā ahā uptabi nherē, si'ubdatō si te zudezu norī hā te te ūsiré 're romhuri za'ra, tō ã norī hā, 'Re ūhāimana u'āsi mono, da'āma 're ūsib'a'uwe mono zéb u, wa te tāma 're ūda'awaibui mono na hā. Ā norī hā ma tō siwi ūpawapto pese za'ra tō.

¹² Epaprasi te duré āma asawi za'ra wa'wa, tame asiré ūsazei'wa norī siré 're ūhāimana mono hā,

Cristu Zezusih ma romhuri'wa hā. Ta hā te ai'āma 're mreme u'āsi 'wa simi'ē na, 'Re īhāimana u'āsi mono ma, taha si te te 're aipawaptob u'āsi za'ra wa'aba mono da, asiptete sina āma 're anomro aba mono da, duré aihāimana prédup sina 're aihāimana wē za'ra wa'aba mono da, ta hā te te aima 're īwē za'ra wa'aba mono zéb zarina si. Cristu hā asina 're īumnhasi za'ra wa'aba mono zém na 're asiptete za'ra wa'aba mono da, te duré ai'āma 're mreme u'āsi 'wa. ¹³ Ta hā te te ai'āma 're īromhuri pese za'ra wa'aba mono na, wa tō ta hā īsi'uihā na waihu'u. Radiseza na 'ri nho'ōmo nhisi āma īsazei'wa norī 're īhāimana za'ra mono norī āma, te te 're īromhuri pese mono na wa tō duré waihu'u. Duré Irapuri na 'ri nho'ōmo nhisi āma īsazei'wa norī 're īsi'ubumroi mono norī āma, te te 're īromhuri pese mono na zama, wa tō waihu'u, ta hā.

¹⁴ Rucasi hā, dawede'wa wama īsawi pe hā te duré āma asawi za'ra wa'wa. Demasihi zama te duré āma asawi za'ra wa'wa.

¹⁵ Ma'āpé, duré wasisānawā norī hā wama sawi za'ra wa'aba, Radiseza na 'ri nho'ōmo nhisi āma 're īsi'ubumroi mono norī hā. Duré Nipaha zama wama sawi za'ra wa'aba. Duré taha nhorōwa āma Cristuhu zazei'wa, siré 're īsi'rā'ōtō u'āsi mono norī zama, wama sawi za'ra wa'aba. ¹⁶ Ā hā te āma aima īrob'ui'éré za'ra wa'wa hā asisō'a asima sōré pari za'ra wa'aba wamhā, te za asiwi īsōmri 'wa, Radiseza u, tame īsazei'wa norī hā sisō'a te te duré sima sōré za'ra da. Duré Radiseza u te dama īrob'ui'éré hā te za duré īwa'rāmi aima sōmri za'ra wa'wa, ta hā duré asima sōré za'ra wa'aba da. ¹⁷ Atipuhu ma, ma'āpé ãne hā 'maiwaihu'u aba za: "Re īhāimana u'āsi mono, romhuri te te aima īpisudu hā 'mairēme õ di za. Uburé te za tāma āma

ĩ'a'u waimrami mo." Āne hā te za tāma ĩ'maiwaihu'u 'wa, Atipuhu ma hā.

¹⁸ Wa hā Paru, wa ᷑nhimi'ui'érē na āma asawi za'ra wa'wa. Ma'āpē ᷑'āma 're aipo're pu'u u'āsi za'ra wa'aba mono za, dazazéb 're zahadu ᷑hāimana na hā.

Rowē u'āsi 're aihāimana za'ra wa'aba mono za, Wamama hā ai'āma 're ᷑siwārī za'ra wa'aba mono zéb zarina.

**'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u
New Testament in Xavânte (BR:xav:Xavânte)**

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Xavânte

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Xavânte [xav], Brazil

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 1882536746

The New Testament

in Xavânte

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

744f0b3a-210f-53c7-b3a1-39b62617ba0c